

Handläggare: Tuula Kipinoinen Ericsson
Telefon: 08-508 22 023

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2009-12-17

Verksamhetsplan 2010 Hägersten-Liljeholmen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förslag till verksamhetsplan för 2010.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar verksamhetsplanen till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar med 143,0 mnkr.
4. Stadsdelsnämnden fastställer resultatenheter och ersättningsnivåer bilaga 7.
5. Stadsdelsnämnden godkänner handlingsplan för jämställdhet och mångfaldsplan, bilaga 6.
6. Stadsdelsnämnden godkänner internkontrollplan för 2010, bilaga 5.
7. Stadsdelsnämnden godkänner aktivitetsplan för upphandling i konkurrens, bilaga 2.
8. Stadsdelsnämnden beslutar att permanenta vårdgaranti för missbruksvård från och med 1 januari 2010.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Lars Wennberg
avdelningschef

Sammanfattning

Verksamheten omsluter 1 572,9 miljoner kronor (mnkr) under 2010 inklusive omslutningsförändringar. Jämfört med 2009 har nettokostnaderna i budgeten ökat med 36,5 mnkr. Ökningen beror huvudsakligen på prestationsförändringar, volymökningar, ökning av kostnader för ekonomiskbistånd samt satsningar i verksamheterna. Satsningarna i budgeten består bland annat av höjda ersättningsnivåer inom äldreomsorgens hemtjänst och vård- och omsorgsboende.

Ärendets beredning

Varje nämnd ska upprätta en verksamhetsplan för det kommande året med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Nämndens verksamhetsplan tillställs kommunstyrelsen för kännedom. Ärendet har utarbetats av samtliga avdelningar och samordnats av ekonomiavdelningen. Förvaltningen har samverkansgrupp den 1 december och förvaltningsgrupp inklusive arbetsmiljökommitté den 8 december. Pensionärsrådet och handikapprådet kommer att behandla ärendet den 15 december respektive den 10 december.

Bilagor

- Bilaga 1 SLK blanketter vp10sdn22
- Bilaga 2 Aktivitetsplan för upphandling och konkurrensutsättning 2010
- Bilaga 3 Risk och väsentlighet Nämndens väsentliga processer 2010
- Bilaga 4 Risk och väsentlighet indikatorer 2010
- Bilaga 5a Sammanfattning Internkontrollplan 2010
- Bilaga 5b Internkontrollplan 2010
- Bilaga 6 Jämställdhets Och Mångfaldsplan 2010
- Bilaga 7 Ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter
- Bilaga 8a Hägersten-Liljeholmen organisationskarta 2010
- Bilaga 8b Förskola organisationskarta 2010
- Bilaga 8c Social omsorg organisationskarta 2010
- Bilaga 8d Äldreomsorg organisationskarta 2010
- Bilaga 9 Diagram, budget per avdelning 2010

Sammanfattning

Verksamheten omsluter 1 572,9 mnkr under år 2010 inkl. omslutningsförändringar. Jämfört med 2009 har nettokostnaderna i budgeten ökat med 36,5 mnkr. Ökningen beror huvudsakligen på prestationsförändringar, volymökningar, beräknad ökning av kostnader för ekonomiskbistånd samt satsningar i verksamheterna. Satsningarna i budgeten består bl.a. av höjda ersättningsnivåer inom äldreomsorgens hemtjänst och vård- och omsorgsboende.

Ärendets beredning

Varje nämnd ska upprätta en verksamhetsplan för det kommande året med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Ärendet har beretts av samtliga avdelningar och samordnats av ekonomiavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp den 8 december 2009.

Inledning

Hägersten-Liljeholmen är en av Stockholms snabbast växande stadsdelar. Den är en stadsdel där visionen om ett växande Stockholm håller på att bli verklighet. Stadelsnämndens bidrag till att göra verklighet av Vision 2030 är att bygga ut bra service med verksamheter i världsklass till dem som bor och kommer att bo i vår stadsdel. I dialog med boende och brukare i stadsdelen arbetar förvaltningen hela tiden med att utveckla den service vi ger inom olika verksamhetsområden.

I linje med visionen ska stadsdelens invånare i alla åldrar, besökare och företagare uppleva Hägersten-Liljeholmen som en trygg och attraktiv stadsdel. Det sker genom att fortsätta utveckla kvaliteten, förbättra servicen och att nyttja resurser mer effektivt i verksamheterna.

För att kunna uppfylla krav och förväntningar som ställs är ett ständigt nytänkande och reflekterande en förutsättning. Förvaltningen arbetar för att främja en kultur i organisationen som uppmuntrar till lärande och tar tillvara samlade kunskaper och goda exempel. Arbetet pågår hela tiden med att utveckla formerna för kommunikation och dialog med personer som tar del av servicen. Ett exempel är utvecklande av e-tjänster.

För ett lyckat utvecklingsarbete krävs en helhetssyn på verksamheten med utgångspunkt i att brukarnas behov av god service sätts i centrum. Samverkan med andra huvudmän som t.ex. landstinget och föreningar kan bidra till att skapa mervärden, som blir större än vad var och en bidrar med.

Planering och inrapportering sker enligt den struktur som finns inlagd i ILS-webben, (integrerat ledningssystem, som är stadens system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi). Strukturen utgår ifrån stadens Vision 2030, kommunfullmäktiges inriktningsmål, kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet samt nämndens egna mål. Kommunfullmäktiges mål,

Verksamhetsplan 2010

indikatorer och aktiviteter finns inlagda i ILS-webben. Nämnden tar sedan fram egna mål, indikatorer och aktiviteter utifrån kommunfullmäktiges mål. Nämndens mål ska vara mätbara och tydligt kopplade till kommunfullmäktiges mål. Indikatorerna anger hur måloppfyllelsen kommer att mätas och definierar därmed vad målen avser. Aktiviteterna beskriver hur nämnden kommer att arbeta för att uppnå uppställda mål.

Nämndens mål är framtagna utifrån kommunfullmäktiges mål. Inom förskoleverksamheten har nämnden kompletterat med mål kopplade till läroplanen. Kommunfullmäktige har tagit fram indikatorer som nämnden har rapporteringsansvar för. Därutöver har kompletterande indikatorer tagits fram för de områden som inte fångas upp av kommunfullmäktiges indikatorer.

Verksamhetsplanens första del innehåller en beskrivning av förvaltningens organisation samt avdelningarnas verksamhet och budget. Verksamhetsplanens andra del innehåller nämndens mål, indikatorer och aktiviteter. Verksamhetsplanen tas ut som en rapport från ILS-webben.

Nämnden ansvarar för de flesta kommunala uppgifterna i stadsdelsområdet, bl.a. förskolor, ungdomsgårdar, social omsorg inklusive verksamheter för personer med funktionsnedsättning, parkanläggningar samt äldreomsorg.

Nämnden har i enlighet med stadens anvisningar tagit fram en handlingsplan för jämställdhet och mångfald. Planen finns i bilaga 6.

Nämnden ska årligen fastställa en internkontrollplan för att följa upp att systemet för intern kontroll fungerar tillfredsställande inom nämndens verksamhetsområden. Internkontrollplanen är baserad på en aktuell risk- och väsentlighetsanalys. Uppföljningen kommer att redovisas i samband med årsredovisning för 2010. Planen finns i bilaga 5.

Nämnden har i enlighet med stadens anvisningar upprättat en plan för arbetet med konkurrens och valfrihet. Planen ska följas upp, uppdateras och utvecklas årligen i samband med verksamhetsplanen. Nämnden kommer i enlighet med stadens konkurrenspolicy att upphandla eller konkurrensutsätta de av nämndens verksamheter som inte utgör myndighetsutövning eller strategisk planering. Verksamheter som redan konkurrensutsätts genom kundvalsmodellen berörs inte. Vissa verksamheter är under utredning eller omorganisation och dessa kommer att konkurrensutsättas i slutet av planperioden. Nämnden kommer att säkerställa att kommunfullmäktiges mål för verksamheterna uppnås genom att ta fram kravspecifikationer som utgår från de mål och åtaganden/kvalitetsgarantier som har beslutats. Upphandlingen kommer att utformas så att även mindre aktörer ska kunna lägga anbud. Planen finns i bilaga 2.

Organisation

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd består av 13 ledamöter och lika många ersättare. Nämnden sammanträder en gång per månad med undantag för juli. Måndagen i samma vecka som nämndsammanträdet hålls inbjuds allmänheten till medborgarmöten för att ställa frågor och diskutera med politikerna. Förvaltningsledningen informerar då också om de ärenden nämnden ska besluta om vid kommande sammanträde. Nämndhandlingar och protokoll finns tillgängliga på www.insyn.stockholm.se. För beslut i ärenden som innebär myndighetsutövning mot enskild, har nämnden utsett en social delegation som består av fem ledamöter och fem ersättare.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning leds av stadsdelsdirektören och förvaltningens ledningsgrupp. Avdelningscheferna lyder direkt under stadsdelsdirektören och är ansvariga för verksamhet och budget inom respektive verksamhetsområde samt för uppföljning av dessa. Verksamhetsavdelningarna har stab och ledningsgrupp inom respektive avdelning. Förvaltningen består av sex avdelningar: förskola, social omsorg, äldreomsorg, samhällsplanering, ekonomi och administration. Se bilaga 8a för organisationskarta. Den goda samverkan mellan enheter och avdelningar inom förvaltningen samt mellan förvaltningen och de fackliga representanterna ska fortsätta så att de tillsammans kan arbeta för att uppnå en god måluppfyllelse på ett kostnadseffektivt sätt. Nedan beskrivs avdelningarnas verksamhet och budget.

Förskoleavdelningen

Förskoleavdelningen ansvarar för drift, uppföljning och utveckling av den kommunala förskoleverksamheten i stadsdelen. I stadsdelen finns det 63 kommunala förskolor med ca 245 barngrupper. I en ständigt växande stadsdel som Hägersten-Liljeholmen är, så förändras antalet förskolor och barngrupper under året.

Det finns fyra öppna förskolor som är träffpunkter och erbjuder verksamhet för hemmavarande barn och föräldrar. Stadsdelen erbjuder även familjedaghem samt flerfamiljssystem.

Förskolorna har verksamhet för barn, 1-5 år, då föräldrarna arbetar eller studerar. Förskolorna organiserar barnen i grupper utifrån behov och föräldrars önskemål. Det finns barngrupper med barn i åldrar 1-3 år, 4-5 år eller blandade grupper 1-5 år. Förskolorna arbetar medvetet med att dela in barnen i små grupper vid de dagliga aktiviteterna.

Organisation

Hägersten-Liljeholmens förskolor är indelade i tio förskoleområden. Aspudden - Ekensberg, Axelsberg - Örnberg, Fruängen, Gröndal, Hägerstensåsen, Midsommarkransen, Mälarhöjden, Telefonplan, Västertorp och Årstadal. Telefonplans förskoleområde är nystartat för verksamhetsåret, en konsekvens av stadsdelens växande befolkning. Se bilaga 8b för organisationskarta.

Verksamhetsplan 2010

Förskoleområdena tillhör förskoleavdelningen inom stadsdelsförvaltningen med en avdelningschef och en stab som består av, en administrativ sekreterare/utredare, en utvecklingsledare, en samordnare för barn i behov av särskilt stöd, tre köhandläggare, samt två projektledare för lokaler och byggnation, utveckling av IT baserad information om förskolan samt statistik m.m. Stabens uppgift är att ge stöd och service till förskolerektorer, politiker, brukare och allmänhet. Staben handlägger sedan juli 2008 även ansökningar om vårdnadsbidrag.

Budget

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Varav omslutnings- förändringar	Netto
Förskola	421,6	51,9	19,8	369,7
Kollo	2,8	0,8	0,8	2,0
Summa avdelningen	424,4	52,7	20,6	371,7

Avdelningens nettobudget är 371,7 mnkr. Nettobudgeten för förskoleverksamhet har ökat med 27,4 mnkr jämfört med verksamhetsplanen 2009. I ökningen ingår en prestationsökning samt en höjning av schablonen med 1 %. Pengen är 77 % av grundschablonen för barn i förskola och 94 % av grundschablonen för barn i familjedaghem. Barnomsorgsgarantin kommer att fördelas ur den centrala medelsreserven. Därutöver kommer stadsdelsnämnden att få budgetjustering under 2010 för ökade prestationer. Nämnden kommer även att söka medel för stimulansbidrag i samband med förskoleutbyggnaden samt kompensation för förskolor med höga hyror. Målet är att barnomsorgsgarantin ska uppfyllas under hela året och utbyggnad sker kontinuerligt enligt plan.

Personal

Respektive förskoleområde leds av en förskolerektor och en eller flera biträdande rektorer och/eller utvecklingsledare. Några områden har tjänster för administrativt och pedagogiskt stöd. Varje enhet/område har format sin egen organisation efter behov och förutsättningar. Kommunfullmäktiges mål är att öka andelen förskollärare. Flera förskolor i stadsdelen har redan i dag en hög andel förskollärare, den genomsnittliga andelen förskollärare i stadsdelen är 43 %. För att behålla och locka nya förskollärare till stadsdelen eftersträvas förskolor med mycket god kvalitet i det pedagogiska arbetet, där personalen får goda möjligheter att utvecklas. Erfarna pedagoger ges möjlighet att lära av varandra genom nätverk eller seminarier. Seminarier och fortbildning kommer att hållas kring aktuella teman och utvecklingsområden. Aktuell forskning följs och externa aktörer används för inspiration och utveckling.

Verksamhet

Förskolorna utformar årligen konkreta mål och åtaganden för sitt arbete i sina verksamhetsplaner och arbetsplaner. Dessa mål och åtaganden utgår i sin tur från viktiga styrdokument, bl.a. läroplan för förskolan, kommunfullmäktiges mål och

budget, och stadsdelsnämndens mål. Läroplanens målområden är styrande för förskolornas planeringsarbete. Nämndens mål utgår också från läroplanens målområden och de utvecklingsområden som förskolorna lyft i föregående års kvalitetsredovisning.

Nämndens mål för året är:

- Förskolan ska utveckla och stärka varje barns självkänsla och sociala kompetens
- Förskolan ska aktivt bidra till jämställdhet, respekt och likabehandling
- Förskolan ska stödja varje barn i sin språk- och kommunikationsutveckling
- Förskolan ska stärka varje barns förmåga till delaktighet och inflytande
- Förskolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och erbjuda goda möjligheter till samverkan
- Barnets övergång från förskola till skola ska vara väl planerad och ske i samverkan med föräldrarna

Utvecklingsfrågor 2009

Utvecklingsarbete kommer att ske under året för bl.a. följande teman:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Språk, kommunikation och naturvetenskap
- Strategi för att implementering av kulturplanen

Frågor som behandlas i arbetsgrupper och nätverk är bl.a. språk, samverkan förskola och skola, förskolans utveckling. Riktlinjer och handlingsplaner aktualiseras och uppdateras kontinuerligt i forum med rektorer eller i särskilt utsedda arbetsgrupper.

Den öppna och allmänna förskolan Svanen i Mälarhöjden kommer att flytta under 2010. Lokalerna, där även ungdomsgården finns, är uppsagda p.g.a. att de inte är tillgängliga. Förvaltningen har några alternativa placeringar som övervägs.

Social omsorg

Avdelningen ansvarar för:

- Stöd till barn och ungdomar samt deras föräldrar, inklusive skyddsinsatser för barn och ungdom
- Stöd till och skyddsinsatser för personer med missbruksproblem
- Stöd till personer med fysiska och/eller psykiska funktionshinder
- Stöd till personer med ekonomiska svårigheter och vissa insatser för arbetslösa
- Flyktmottagande
- Parklekar och ungdomsgårdar

Verksamhetsplan 2010

Uppgifterna omfattar både myndighetsutövning och utförande verksamheter inom individ- och familjeomsorg och inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning. Myndighetsutövningen är organiserad i fyra enheter. De nio (åtta efter Klubbäckens avveckling) utförarenheterna ger stöd och service i form av främst boendestöd, personlig assistans, avlösare, stödboende, gruppboende och daglig sysselsättning. Se bilaga 8c för organisationskarta.

Budget

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Varav omslutnings- förändringar	Netto
Individ- och familjeomsorg	127,4	7,3	4,5	120,1
Flyktingmottagande	3,1	0,0	0,0	3,1
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	235	44,8	44,8	190,2
Kultur- och föreningsverksamhet	17,5	0,5	0,5	17,0
Arbetsmarknadsåtgärder	5,3	2,3	0,7	3,0
Ekonomiskt bistånd	71,4	1,4	0,0	70,0
Summa avdelningen	459,7	56,3	50,5	403,4

Avdelningens nettobudget är 403,4 mnkr, vilket är en ökning med 16,6 mnkr jämfört med den justerade verksamhetsplanen för 2009. Ökningen förklaras främst av ökat anslag för ekonomiskt bistånd samt prestationsökningar inom funktionsnedsättningsområdet. Under senare år har prestationerna ökat markant inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Utvecklingen förväntas fortsätta. Samverkan med det lokala jobbtorget är viktig för budgethållningen och måluppfyllelsen. Den förväntade försämringen av läget på arbetsmarknaden kan innebära en ökning av antalet personer som behöver ekonomiskt bistånd. Försäkringskassans ändrade regelverk kan också ha stor betydelse för antalet ärenden.

Alla måste arbeta aktivt med budgethållning och strikt följa lagar i biståndsbedömningen.

Personal

En stor del av socialsekreterarna vid barn- och ungdomsenheten kommer att delta i den stadsgemensamma fortbildningen om barnutredningar. Medarbetare som arbetar med utredningar och insatser till personer med funktionsnedsättning fortsätter att delta i utbildningar som erbjuds genom EU-projektet Carpe.

Övertalighet kan befaras uppstå genom minskat antal brukare inom assistansenheten. Viss mer marginell övertalighet kan uppstå i samband med avveckling av Klubbäckens barn- och ungdomsboende.

Verksamhet

Arbetet under året kommer att inriktas på fortsatt utveckling av verksamheten i syfte att kunna erbjuda så bra och kostnadseffektiva insatser som möjligt.

Samtliga ungdomsgårdar och parklekar drivs sedan februari 2009 av privata entreprenörer. I februari 2010 övergår driften av gruppboenden Broder Pehr till den nya entreprenören Attendo. Under året kommer upphandling att göras av driften av Telefonplans serviceboende och Sjövikens serviceboende.

Klubbackens barn- och ungdomsboende avvecklas senast den 28 februari 2010 på grund av kraftigt minskad beläggning. I november 2009 är endast tre av åtta platser belagda, och två av de boende är över 20 år och ska därför ha vuxenboende. Den ena av Klubbackens byggnader fortsätter att användas som ungdomsboende inom socialtjänsten tills kontraktet på lokalerna löper ut vid årsskiftet 2010-2011. För hyreskostnaden för den andra byggnaden söks omställningsbidrag.

Brukarna i gruppboenden Ekan, vars lägenheter inte är fullvärdiga, flyttar i början av 2010 till den nya Responsvägens gruppboende vid Telefonplan. Utredning pågår om möjligheten att använda de gamla lokalerna till boende för personer med psykisk funktionsnedsättning, korttidsboende eller annan form av boende.

Om de nuvarande studentboendena avvecklas på Fruängens kyrkogata kommer ett ytterligare våningsplan i fastigheten att hyras som socialpsykiatriskt stödboende.

Ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser vid stödboendena på Fruängens kyrkogata förs från den 1 januari 2010 över till förvaltningen. Stödboendena där kan därmed ingå i det socialpsykiatriska valfrihetssystemet och kommer där att benämnas gruppboende. Samtidigt görs stödboendena på Fruängstorget och i Nybohov om till träningslägenheter, eftersom de inte uppfyller de nya kriterierna för stödboende.

Det finns stora osäkerheter vad gäller effekterna av det nya ersättningssystemet inom socialpsykiatri där ersättningsnivåerna, som ska träda i kraft den 1 januari 2010, ännu inte är fastställda. De i maj 2009 sammanslagna socialpsykiatriska boendeenheten (som varit resultatenhet) och socialpsykiatriska sysselsättningsenheten (som inte varit resultatenhet 2009) och som kommer att benämnas socialpsykiatriska utförarenheten, kommer därför inte vara resultatenhet under året.

Vad gäller grupperna inom den socialpsykiatriska utförarenheten sker ett antal förändringar. Den nu biståndsbedömda delen av Toras verksamhet, det vill säga studiecirkelverksamheten, kommer inte enligt SLK:s senaste remissförslag att ingå i valfrihetssystemet och heller inte i dess ersättningssystem. Verksamheten övergår till att bli anslagsfinansierad. På försök kommer den inte att vara biståndsbedömd

under 2010, men besökarna måste uppge namn och adress så att stadsdelstillhörighet kan bekräftas. Andra stadsdelar kan fortfarande köpa plats på Tora och Kravatten för sina brukare även om dessa verksamheter inte ingår i valfrihetssystemet.

Hägergruppen och Droppen/Bruket slås ihop till en gemensam grupp; Droppen/Bruket/Hägergruppen, vars verksamhet dock fortfarande bedrivs i skilda lokaler. Dessa verksamheter ingår i valfrihetssystemet. Genom sammanslagningen kan de brukare som beviljats plats gå på båda verksamhetsgrenarna utifrån egna önskemål.

En ny gruppboende för något äldre personer med utvecklingsstörning planeras börja byggas under 2010 i kvarteret Direktrisen i Fruängens centrum. Härigenom kan lägenheter frigöras i Axelsbergs serviceboende som inte passar personer med bristande fysisk rörlighet. Förvaltningen undersöker möjligheterna att omstrukturera serviceboendet till boende för yngre personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Om länsstyrelsen inte godtar de befintliga gemensamhetslokalerna och antalet boende vid gruppboendena Bandyvägen och Västertorp kan omstrukturering bli nödvändiga av dessa boenden.

Träfflokalen Kravatten samlokaliseras med den nya ungdomsgården i Axelsberg och Steget framåt med Fruängens ungdomsgård. Chokladgruppen, tvätteriet och Café Hitom vid Glasade gången planeras hösten 2010 flytta samman i nya gemensamma lokaler vid Telefonplan. Nya lokaler söks också för Liljeholmsgården på grund av planerad bostadsbebyggelse.

Storsvängens ungdomsgård flyttar sommaren 2010 till nya tillgängliga lokaler i Axelsbergs centrum. När den och övriga flyttar inom social omsorg är klara kommer alla avdelningens lokaler att vara tillgängliga utom Västberga ungdomsgård och hunddagiset Trofast som inte helt uppfyller kraven. Alternativa lokaler söks för Trofast, men på grund av verksamhetens art är det inte helt enkelt att hitta lokaler att hyra.

Vid vuxenheten permanentas försöket med vårdgaranti för missbruksvården och enheten fortsätter sitt arbete med att utveckla den öppenvård som startade hösten 2009. I övrigt fortsätter under första halvåret 2010 projektet med intensivt och flexibelt boendestöd till personer med massivt missbruk och risk för hemlöshet. Projektet drivs med stöd av medel ur centrala medelsreserven.

Inom enheten för ekonomiskt bistånd kommer särskilda insatser att göra för att hjälpa personer med långvarigt bidragsberoende till annan försörjning. Enheten kommer också att avsätta resurser för att arbeta mot felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Lika som under de senaste åren kommer en fördjupad brukarundersökning att göras för en utvald grupp brukare.

Ett särskilt team inrättas för stöd till kvinnor som utsatts för våld i nära relation. Teamet bemannas med en halvtids enhetschef, en socialsekreterare och två kvinnostödare. Kvinnostödjarna finansieras gemensamt av stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö. Teamet placeras organisatoriskt inom enheten för ekonomiskt bistånd.

Arbetet med att förebygga vräkningar intensifieras och ska ske i samverkan mellan de myndighetsutövande enheterna.

Vid barn- och ungdomsenheten fortsätter projektet om stöd till barn i svåra vårdnadsstrider under ytterligare ett år med stöd av länsstyrelsemedel. Under 2009 har förvaltningen vidareutvecklat en metod där familjerättssekreterare i egenskap av sakkunnig medlar mellan föräldrarna. Det innebär att föräldrarna ges en möjlighet till en konfliktlösnings- och försoningsmodell. För de föräldrar som inte kan komma överens och som behöver hjälp att kommunicera via en annan person provas insatser i form av koordinator. Arbetet enligt dessa två modeller fortsätter och vidareutvecklas under 2010.

Barn- och ungdomsenheten har inrättat ett team som ska förstärka familjehemsvården för ungdomar med stora vårdbehov. Teamet består av en samordnare, familjebehandlare och två socialsekreterare som bl.a. ska arbeta med handledning till familjehemmen, familjebehandling för de biologiska föräldrarna och eftervård när den unge flyttat från familjehemmet.

Under året ska barn- och ungdomsenheten utveckla metoder för att arbeta med ungdomar som inte går i skolan, så kallade hemmasittare.

Inriktningen att ge insatser på hemmaplan fortsätter genom att det utbyggda ungdomsstödet permanentas efter att ha drivits med projektmedel under några år.

Det nyligen inledda samarbetet med polisen vad gäller ungdomar som polisanmälts för brott för första gången kommer att fortsätta. Polis och socialsekreterare träffar gemensamt ungdomen och dess familj, mötena sker i stadsdelsförvaltningens lokaler.

En satsning kommer att göras för ungdomscaféet i Sannadalsparken med anledning av problematiken hos en del ungdomar som vistas där. För ungdomar med utvecklingsstörning ordnas disco i Fruängens ungdomsgård. Fältassistenter kommer att ordna särskilda aktiviteter för flickor i stadsdelsområdet.

Vid gruppboendena pågår förberedelser för det projekt om hot och våld med som ska bedrivas med praktiskt och ekonomiskt stöd av AFA Försäkring.

Beställarenheten funktionsnedsättning har fått medel från Socialstyrelsen till utbildning om planering av vardagsstöd för personer med psykisk funktionsnedsättning. Utbildningen riktar sig till biståndsbedömare och boendestödare vid stadsdelsförvaltning samt till personal vid psykosmottagningen

och den psykiatriska öppenvårdsmottagningen i Liljeholmen. Projektet genomförs med stöd av intresseorganisationerna Attention och IFS.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ansvarar för att tillhandahålla en god och trygg service, omsorg och vård för de äldre som har behov av det. Vision 2030 ska genomsyra äldreomsorgens utvecklingsarbete som syftar till ökad valfrihet och individualisering. Detta innebär att det ska finnas ett brett utbud av insatser, olika boenden, service, omsorg och hälso- och sjukvård. Insatserna ska vara av god kvalitet och anpassas utifrån den enskildes individuella behov i samråd med den äldre och anhöriga, om den enskilde så önskar. Äldreomsorgen ska också samverka med landstinget.

Äldreomsorgen är inriktad på att ge äldre människor möjlighet att kunna leva och bo självständigt så länge som möjligt i sin hemmiljö. Insatserna kan vara såväl förebyggande som biståndsbedömda.

Alla äldre i staden kan kontakta stadens gemensamma telefonservice "Äldre Direkt" för information om äldreomsorgen. I Hägersten-Liljeholmen har äldre, anhöriga och personal också möjlighet att kontakta "Äldrestöd" på ett gemensamt telefonnummer för fördjupad information, stöd och insatser. Varje år skickas även en informationsfolder "Äldreomsorgen från A till Ö" med erbjudande om hembesök till de äldre som fyller 75 år under året.

Exempel på förebyggande insatser som erbjuds är vaktmästarservice, dagsutflykter, Seniorhälsan, mötesplatser och stöd av heminstruktör för personer med syn- och hörselskador.

Anhöriga har möjlighet att delta i anhöriggrupper och få individuellt stöd av kurator. Fr.o.m. 2010 permanentas anhörigstödet med anhörigstödjare. Anhöriga kan också få avlastning genom växelvård eller dagverksamhet eller avlösning i hemmet.

Äldre som har behov av hjälp i hemmet kan ansöka om hemtjänst. Den som beviljats hemtjänst väljer själv utförare inom stadens kundvalsmodell. I stadsdelen finns både privata och kommunala utförare.

När vård- och omsorgsbehovet blir mer omfattande kan servicehus och vård- och omsorgsboende erbjudas. Valfrihetsmodell finns för vård- och omsorgsboende samt biståndsbedömd dagverksamhet i kommunal regi. I stadsdelens regi finns två dagverksamheter för äldre med demenssjukdomar.

Trygghetsboende blir en ny boendeform för äldre från 75 år i stadsdelen då Kastanjens servicehus omvandlas till detta. De boende som bor på Kastanjens servicehus kommer att ha möjlighet att bo kvar, om man så önskar.

Budget

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Varav omslutnings- förändringar	Netto
Äldreomsorg	619,7	87,0	71,9	532,7
Summa avdelningen	619,7	87,0	71,9	532,7

Avdelningens budget uppgår till 532,7 mnkr netto, vilket är en minskning med 3,3 mnkr jämfört med verksamhetsplanen för 2009. Här ingår en förväntad lägre kostnad för minskat behov av äldreomsorgsinsatser i och med att antalet äldre över 85 år, enligt USK prognos, minskar. Budgeten innehåller också en höjning av ersättningsnivåerna till utförarna. För utförare i kommunal regi höjs ersättningen med 2 % och för utförare i enskild regi höjs ersättningen med 2,5 %. Den högre ersättningen till enskilda utförare avser att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte enskilda utförare har. I budgeten förutsätts kostnadsminskningar med anledning av införande av Äldre Direkt, gemensam administration, e-tjänster och minskad sjukfrånvaro. Intäktskravet för taxor av avgifter höjs med 1,5 mnkr från 13,6 mnkr till 15,1 mnkr. Omslutning för kostnader och intäkter beräknas öka med 71,9 mnkr och avser försäljning av vård- och omsorgsplatser till andra förvaltningar, stimulansbidrag samt ökade kostnader och intäkter för boendehyror.

Behovsutveckling

I Hägersten-Liljeholmens stadsdel liksom i staden totalt, minskar antalet äldre över 80 år, vilket kan innebära ett minskat behov av insatser från äldreomsorgen, såsom hemtjänst, servicehus och vård- och omsorgsboende.

Planering av boende för äldre

Hägersten-Liljeholmen samverkar med stadsdelarna Skärholmen och Älvsjö kring planeringen av boende för äldre i den sydvästra regionen.

Kastanjens servicehus kommer att omvandlas till trygghetsboende i samverkan med fastighetsägaren Micasa. En avvecklingsplan för servicehuset ska utarbetas. På servicehuset finns totalt 57 servicehuslägenheter varav 12 lägenheter används till korttidsplatser. Korttidsplatserna ska ersättas och lösning ska tas fram för detta. Förvaltningen avser att ta fram ett särskilt ärende till nämnden i början av året, där förslag om trygghetsboende på Kastanjen och lösning gällande korttidsplatserna presenteras.

Vid Axelsbergs servicehus byggs en av de två servicehuskropparna, hus 41, om till ett modernt vård- och omsorgsboende bestående av 6 våningar med en boendeenhet om 9 boende på vardera våningsplan, totalt 54 platser. När ombyggnaden är klar, flyttar de boende på Kastanjens vård- och omsorgsboende hit vid årsskiftet 2010/2011.

Personal

Äldreomsorgens omsorgspersonal erbjuds validering och arbetsplatsnära kompetensutveckling enligt modellen Kravmärkt Yrkesroll, som permanentades 2009. Anpassning av modellen kan komma att ske, utifrån eventuellt beslut om nationella krav på kompetens för omsorgspersonal "Äldreassistent". Medel för samordning av kompetensutvecklingen enligt Kravmärkt har avsatts inom ramen för Socialstyrelsens stimulansbidrag. Utbildningar inom områdena demens, äldrepsykiatri, missbruk, vård i livets slut, kost, social dokumentation och avlösning i hemmet prioriteras. I Kravmärkt ingår också en "verktygslåda" för chefer.

Förvaltningen planerar att delta i ett EU-projekt för ledarskapsutveckling för äldreomsorgens chefer i samverkan med Riga och Lidingö stad.

Biståndshandläggarna erbjuds att delta i de utbildningar som anordnas i äldreförvaltningens regi.

En viss övertalighet av vårdpersonal kan förväntas, bl.a. utifrån ett minskat behov av insatser då antalet äldre minskar i stadsdelen. Bemanningen vid enheterna anpassas ständigt utifrån behoven.

Arbetsmiljöverket har synpunkter på personalens arbetsmiljö vid Axelsbergs servicehus. Invändningarna gäller att badrummen är för små för att kunna sköta personer som behöver hjälp av två personal.

Verksamhet

Äldreomsorgen är samlad i en gemensam avdelning, äldreomsorgsavdelningen, som leds av en äldreomsorgschef. Avdelningen består av Beställarenheten, Rehabiliteringsenheten, en utredare och kommunala utförarenheter för hemtjänst, vård- och omsorgsboende samt servicehus. Äldreomsorgens förebyggande insatser och projekt har samlats i enheten Äldrestöd. Se bilaga 8d för organisationskarta.

Beställarenheten – äldre

Beställarenheten ansvarar för myndighetsutövningen, det vill säga utreder och fattar beslut om vilka insatser den äldre får, utifrån socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt stadens äldreomsorgsplan och riktlinjer. Stadens kartläggnings- och bedömningsinstrument för en likställig biståndsbedömning ska implementeras vid beställarenheten.

Enheten informerar om stadens och stadsdelens utbud av insatser, handlägger och beslutar om riksferdtjänst och utreder färdtjänstansökningar. I biståndshandläggningen ingår bedömning och utredning av behov samt beställning av insats/insatser av utförare och uppföljning av beviljade insatser. Beställarenheten köper tjänster inom och utom stadsdelen i såväl kommunal som privat regi. Den äldre väljer själv vård- och omsorgsboende, dagverksamhet och utförare av hemtjänst. Nedanstående siffror är antal brukare och platser beräknat på hel månad för september 2009.

Hemtjänst

Stadsdelen har 1 013 äldre med hemtjänstinsatser. Brukarna har möjlighet att inom kundvalsmodellen välja mellan ett 40-tal olika hemtjänstutförare, varav 2 kommunala utförare Hägerstens och Liljeholmens hemtjänst. 26 privata utförare har uppdrag i stadsdelen. Ungefär lika många väljer kommunal som privat utförare.

Servicehus

257 äldre bor på servicehus varav 226 på servicehusen i stadsdelen.

I stadsdelen finns det fyra servicehus, det är Axelsberg, Fruängsgården, Kastanjen och Trekanten, totalt 305 servicehuslägenheter. Av de 257 personerna som bor på servicehus har 226 personer hemtjänstinsatser.

Vård- och omsorgsboende

580 personer bor på vård- och omsorgsboende, inkl. 25 personer som finns på korttidsplats. I stadsdelen finns det totalt 276 platser i vård- och omsorgsboende, varav 119 platser drivs i egen regi och 157 platser på entreprenad.

Detta innebär att ca 20 % (119/580) av de äldre som beviljats vård- och omsorgsboende, har möjlighet att bo på ett vård- och omsorgsboende, som drivs i egen regi i stadsdelen.

I Hägersten-Liljeholmens stadsdel finns;

Kastanjens vård- och omsorgsboende inkl. korttidsplatser, totalt 68-70 platser och Axcgården på Fruängsgården med 49 platser, som drivs i egen regi.

Fruängsgårdens B-hus med 128 platser, som drivs av entreprenören Carema Omsorg och Åsengården med 29 platser, som drivs av Vingslaget.

Det privata äldreboendet Rosengården med ett 80-tal platser i Attendo Cares regi. Ett 50-tal äldre från stadsdelen bor på Rosengården.

Rehabiliteringsenheten

Rehabiliteringsenheten bedriver rehabilitering för äldre personer, som bor i vård- och omsorgsboende och på servicehus. Enheten driver också Solkatten, en dagverksamhet för demenssjuka på Fruängsgården och medverkar i äldreomsorgens förebyggande arbete, såsom Seniorhälsan, äldreomsorg och anhörigstöd.

Äldrestöd och äldreomsorgens utvecklingsprojekt

Äldreomsorgens förebyggande insatser och utvecklingsprojekt har samlats i enheten Äldrestöd, som har en bred kompetens med funktioner som anhörigstödjare, kurator, heminstruktör, sjukgymnast, arbetsterapeut, undersköterska/arbetsterapi bitr., biståndshandläggare, dietist, frivilligsamordnare, servicetjänst (fixartjänst), samt en utbildningssamordnare för kompetensutveckling enligt Kravmärkt. Enheten leds av en enhetschef. Äldrestöd arbetar nära

rehabiliteringsenheten och samverkar med äldreomsorgens alla enheter samt landstinget.

Genom stimulansbidrag från Socialstyrelsen bedrivs projekt inom sex utvecklingsområden; Rehabilitering, särskilt prioriterad målgrupp är personer med psykiska funktionshinder, Läkemedelsgenomgångar, Kost och nutrition, Förebyggande arbete, Sociala innehåll och Demensvård. Anhörigstödsprojektet, permanentas med resurser som anhörigstödjare och kurator.

En ansökan tillsammans med Farsta stadsdelsförvaltning och Trygghetsjouren om att genomföra ett pilotprojekt för "Nyckelfri hemtjänst" och "Mobila Trygghetslarm" har lämnats in till e-tjänsteprogrammet. Projekten planeras att genomföras under 2010.

En ansökan om projektet "Training of Elderly Care Managers" har lämnats in till Central Baltic INTERREG IV A 2007-2013 tillsammans med Riga, Äldrecentrum och Lidingö stad. Projektet planeras att starta under 2010.

På Axelsbergs servicehus planeras "Skissprojektet" i samverkan med Konstfrämjandet.

Avdelningen för samhällsplanering

Avdelningen ansvarar för stöd till förvaltningens verksamheter i lokal-, säkerhets-, larm-, telefoni- och IT-frågor. Vidare har avdelningen ansvar för ett antal frågor inom samhällsplaneringsområdet såsom parker, samhällsbyggande, krisberedskap och preventionsfrågor samt konsumentvägledning och kultur- och föreningsverksamhet.

Budget

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Varav omslutnings- förändringar	Netto
Nämnd- och förvaltningsadministration	13,4	0,0	0,0	13,4
Stadsmiljöverksamhet	13,6	0,0	0,0	13,6
<i>Internränta</i>	<i>2,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>2,1</i>
<i>Avskrivningar</i>	<i>2,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>2,0</i>
Kultur och föreningsverksamhet	2,7	0,0	0,0	2,7
Summa avdelningen	33,8	0,0	0,0	33,8

Avdelningens budget uppgår till 33,8 mnkr netto, vilket är en minskning med 2,9 mnkr jämfört med verksamhetsplan för 2009. Minskningen beror huvudsakligen på minskade personalkostnader och kapitalkostnader för maskiner och inventarier.

Personal

Avdelningen har 13 anställningar. Inom avdelningen finns en preventionssamordnare, tre IT-tekniker, en paraplysamordnare, en intendent för

säkerhet, larm och telefoni, två lokalintendenter, en hyresadministratör, en parkingenjör, en projektchef, en utredare samt avdelningschef. Under 2010 kommer antalet anställningar inom IT-verksamheten att minska på grund av stadens gemensamma IT.

Verksamhet

Nämnd- och förvaltningsadministration

Avdelningen sköter stadsdelsnämndens lokalförsörjning, hanterar hyreskontrakt och hyror samt är i övrigt enheterna behjälpliga med lokalfrågor. Avdelningen bevakar samhällsplaneringsfrågor, svarar på remisser i samhällsbyggnadsfrågor samt tar fram underlag för och gör behovsanalyser för förvaltningens verksamheter. Avdelningen ansvarar även för IT och säkerhetsfrågor, näringsliv samt för samordning av drog- och brottsförebyggande arbete. Nämndens ansvar för stadsmiljöfrågor d.v.s. investeringar, drift och underhåll av park- och naturmark hanteras inom avdelningen.

Stadsmiljöverksamhet

Avdelningen upprättar avtal med berörda entreprenörer, koloniföreningar och enskilda i fråga om nyttjande, drift- och underhåll av park- och naturmark. Tillsammans med Exploateringskontoret och Trafikkontoret ser avdelningen över den fysiska miljön och tillgängligheten i området. Synpunkter och önskemål från boende och föreningar tas emot och vägs in vid prioritering av åtgärder i park- och naturmark. Kontinuerliga möten hålls med anlitate entreprenörer. Underhåll av natur- och parkmark görs med hänsyn till den biologiska mångfalden.

Kultur- och föreningsverksamhet

Nämnden fatta beslut om lokala verksamhetsbidrag och arrangörsstöd. Bidrag kan beviljas till föreningar och organisationer som på lokal nivå kompletterar och stödjer den verksamhet som nämnden bedriver. Bidragen kan ges i form av verksamhetsbidrag eller arrangörsstöd. Verksamhetsbidrag ska utgöra ett stöd till den direkta verksamheten medan arrangörsstöd beviljas till mera tidsbegränsade, tillfälliga arrangemang. Verksamhetsbidragen beslutas i nämnd en gång per år. Arrangörsstöden beviljas på delegation två gånger per år. Barn, ungdomar, äldre och personer med funktionsnedsättning ska prioriteras.

Pengar reserveras för det behov som framförallt fältassistenterna har av att ordna kulturaktiviteter med ungdomar i stadsdelen, huvudsakligen ungdomar i riskzonen.

Konsumentvägledning

Konsumentvägledning utförs av Konsumentcentrum AB på stadsdelsförvaltningens uppdrag enligt gemensam upphandling med innerstadsstadsdelarna 2008.

Administrativa avdelningen

Avdelningen administrerar stadsdelsnämndens verksamhet, upphandlingar och har hand om förvaltningens diarium och arkiv. Avdelningen ansvarar för att kommunicera en intern samhörighet och extern tydlighet. Inom avdelningen arbetar PA-konsulter med förhandlingar, arbetsmiljö- och jämställdhetsfrågor samt ger stöd och utbildning till chefer och arbetsledare i personal- och rehabiliteringsfrågor. Därtill finns nämndens medicinskt ansvariga sjuksköterskor som har ett medicinskt ansvar i de särskilda boendeformerna. Intern service såsom telefonväxel och vaktmästeri, drivs av entreprenören ISS Facility services AB.

Budget

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Varav omslutnings- förändringar	Netto
Nämnd och förvaltningsadministration	21,6	0	0	21,6
Arbetsmarknadsåtgärder, feriearbetare	0,4			0,4
Summa avdelningen	22,0	0,0	0,0	22,0

Avdelningens budget uppgår till 22,0 mnkr netto vilket är en minskning med 0,6 mnkr jämfört med verksamhetsplanen för 2009. Förändringen beror huvudsakligen på minskade personalkostnader och minskade kostnader för köp av tjänster från serviceförvaltningen genom ett ökat användande av löne- och informationssystemet Lisa självservice.

Personal

Administrationen består av en avdelningschef, en nämndsekreterare, en registrator, en upphandlare, två informatörer, en personalkonsulent, tre PA-konsulter två medicinskt ansvariga sjuksköterskor samt en controller som delas med ekonomiavdelningen. Vissa tjänster säljs till andra förvaltningar.

Verksamhet

Avdelningen svarar för att ge kvalitativt stöd till stadsdelsnämnd och förvaltning, som ska kännetecknas av de specialistkunskaper som kan bidra i utvecklingsarbetet.

Nämndsekreterariatet är rådgivande i frågor om offentlighet och sekretess samt gällande utformning av tjänsteutlåtanden till nämnd och social delegation. En god dokumenthantering och en effektiv hantering av allmänna handlingar och arkiv är av största vikt. Vi fortsätter därför att effektivisera rutinerna under året, erbjuda utbildning inom förvaltningen och kommer att ta fram en policy för hantering av allmänna handlingar och arkiv.

Upphandlingar görs i enlighet med aktivitetsplanen och upphandlaren finns också med som resursperson i stadens arbete med upphandlingen av vård- och omsorgsboenden.

För att nå ut så brett som möjligt till medborgarna använder förvaltningen prioriterade kommunikationskanaler: det personliga mötet, webbplatsen och månadsannons i lokaltidningen. Vårt förhållningssätt är att vi ska vara trovärdiga, tillgängliga och aktiva. Avdelningens uppgift är att genomföra stadens personalpolitik samt att ge råd och stöd inom det personaladministrativa området. Särskilt prioriterade områden är att fortsätta minska sjukfrånvaron. Arbetet fortsätter med att förebygga nya sjukskrivningar och att få redan sjukskrivna att återgå i arbete på hel- eller deltid. Olika insatser planeras beroende på problematik. Ett projekt i samverkan med företagshälsovården i syfte att hitta lösningar för medarbetare med hög korttidsfrånvaro har påbörjats och fortsätter 2010. Att följa upp och analysera resultaten från 2009 års medarbetarenkät har betydelse för att utveckla ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap. Arbetet med Lisa självservice utökas till att omfatta fler enheter.

De medicinskt ansvariga sjuksköterskorna ansvarar för kvalitet och säkerhet inom den kommunala hälso- och sjukvården genom att planera, styra, kontrollera, dokumentera och redovisa arbetet.

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningen har det övergripande ansvaret för budget och uppföljning, andra förvaltningsövergripande ekonomiska ärenden, löpande ekonomiska transaktioner samt förvaltningens redovisning och bokslut. Avdelningen ska underlätta enheternas och nämndens arbete samt ge god service och information till brukare och medborgare snabbt och tillmötesgående.

Ekonomiavdelningen ska ge stöd, service och utbildning till verksamheterna i ekonomiska frågor och har ett strategiskt ansvar för utveckling av ekonomiadministrationen. I detta ingår tillhandahållande av rapporter i Business Objects samt att hålla utbildningsinsatser i ekonomiska frågor till enhetschefer och andra berörda. Avdelningen ansvarar också för samordningen av ILS-arbetet i förvaltningen samt arbetet med utveckling och uppföljning av den interna kontrollen samt utbildningsinsatser.

Budget

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Varav	
			omslutnings-	Netto
			förändringar	
Nämnd- och förvaltningsadministration	10,8	0,0	0,0	10,8
Summa avdelningen	10,8	0,0	0,0	10,8

Budget för 2010 uppgår till 10,8 mnkr vilket är oförändrat jämfört med år 2009 eftersom kostnaderna för köpta tjänster har ökat motsvarande minskningen av personalkostnaderna. Avdelningens kostnader består huvudsakligen av löner, ekonomisystemet Agresso samt köpt av tjänst från serviceförvaltning.

Personal

Totalt har avdelningen 7,5 heltidstjänster, vilket är en minskning med 7 jämfört med 2009. Minskningen beror på övergång av fakturahantering m.m. till serviceförvaltningen samt att hanteringen av egna medel har förts över till enheten för ekonomiskt bistånd. Avdelningen köper tjänster från serviceförvaltningen.

Verksamhet

Utvecklingsarbetet för prognosarbete, beställningar m.m. fortsätter. Fortsatta utbildningsinsatser för enhetschefer och andra berörda planeras för 2010. Utbildningen kommer att ta fasta på de nya förutsättningar som uppstod då delar av ekonomihanteringen gick över till serviceförvaltningen. Insatserna ska ytterligare förbättra förutsättningarna för att verksamheterna ska kunna bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget. En fortsatt utveckling av internkontrollplanen kommer att ske under året, särskilt avseende risk- och väsentlighetsanalysen samt en översyn av system för intern kontroll.

Viktiga styrdokument är Regler för ekonomisk förvaltning, stadens budget, nämndens verksamhetsplan och anvisningar från stadsledningskontoret. Ekonomiavdelningen har en egen sida på intranätet som uppdateras när ny information ska ges. Utvecklingen av ekonomrollen fortsätter under året med ytterligare vikt på analys och strategisk planering i stödet till verksamheterna. Under året ska den strategiska planeringen omfatta ett arbete med stödja enheterna att gå över från förskottskassor till betalkort och att minska volymerna av manuella fakturor samt att i övrigt visa de ekonomiska konsekvenserna av förändringar i verksamheterna. Införandet av gemensam service inom ekonomi har medfört att den transaktionsintensiva delen av verksamheten har förts över till serviceförvaltningen. Detta har varit ett led i stadens intentioner att utveckla ekonomrollen i riktning mot förbättrat analys och strategisk planering. Den nya ekonomrollen ska tydligt förmedlas till verksamheterna genom information t.ex. på intranätet och vid informations/utbildningsinsatser. Analys av måluppfyllelse kopplat till det ekonomiska resultatet ska utvecklas under året.

Övrig verksamhet

För 2010 finns 2,5 mnkr budgeterat för övrigt verksamhet och omstrukturering.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:**1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök**

Nämndens aktivitetsplan för konkurrensutsättning ska genomföras. Förvaltningen fortsätter sin samverkan med Jobbtorg Vårberg och med arbetsförmedlingen i syfte att personer med ekonomiskt bistånd ska få arbete. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att uppnå stadens miljömål. Förvaltningen ska också underlätta stadens planprocess genom korta handläggningstider. Förvaltningen verkar för att öka antalet barn och ungdomar i egen skapande verksamhet. Därutöver bidrar förvaltningen till att uppfylla målet att Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad genom avtal med entreprenörer och andra intressenter samt genom att fortsätta utveckla det trygghetsskapande arbetet. Stadsdelsnämnden ska verka för ett gott samarbete med det lokala näringslivet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad**

Aktivitetsplanen för konkurrensutsättning ska följas under året och personalövertagande på marknadsmässiga villkor ska stimuleras. Nämnden kommer, i enlighet med stadens konkurrenspolicy, att upphandla eller konkurrensutsätta de av nämndens verksamheter som inte utgör myndighetsutövning eller strategisk planering. Verksamheter som redan konkurrensutsätts genom kundvalsmodellen t.ex. förskolor och hemtjänst berörs inte. De verksamheter som är under utredning eller omorganisation planeras att konkurrensutsättas i slutet av planperioden. Nämnden kommer att säkerställa att kommunfullmäktiges mål för verksamheterna uppnås genom att ta fram kravspecifikationer som utgår från de mål och åtagande/kvalitetsgarantier som har beslutats. Upphandlingen kommer att utformas så att även mindre aktörer ska kunna lägga anbud. Nämnden samverkar och samarbetar kring enskilda tjänster med andra förvaltningar. För de verksamheter där det finns ett intresse bland personalen att starta företag och lämna ett anbud i konkurrens, kommer nämnden inte att lägga egenregionanbud. För verksamheter där det inte finns något sådant intresse kommer det att prövas i särskild ordning innan nämnden tar ställning till om ett egenregionanbud kommer att utarbetas.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	33 %	33 %	År

NÄMNDMÅL:

Nämnden ska bidra till att Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

Ett samarbete med det lokala näringslivet i Hägersten-Liljeholmen har pågått sedan länge och kommer att fortsätta genom att förvaltningen medverkar som representant i företagarföreningarna.

Förvaltningen deltar i styrgruppen för Telefonplan, som staden anger som ett utvecklingsområde i Vision 2030 "Ett Stockholm i världsklass", tillsammans med näringslivsrepresentanter, fastighetsägare, Konstfack, Stockholm Business Region, Kulturförvaltningen, stadsledningskontoret och Stockholmsmässan.

Arbetet för styrgruppen under 2010 utgår från nämndens beslut om handlingsplan för den fortsatta utvecklingen.

Under 2009 har dialog om Söderortsvisionen genomförts. En uppföljning och fortsatt planering utifrån resultatet från dialogen kommer att ske under 2010.

Förvaltningen driver vidare projektet Creative Metropoles, ett INTERREG IV C projekt, med inriktning att öka kunskaperna om hur en stad kan utveckla ett stöd för kreativa industrier. Inom ramen för projektet arrangerar förvaltningen tillsammans med 11 europeiska städer bl.a. en konferens i Stockholm under 2010.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

Förvaltningen fortsätter sin samverkan med Jobbtorg Vårberg och med arbetsförmedlingen i syfte att personer med ekonomisk bistånd ska få arbete eller insats som kan leda till arbete. Utfallet av samverkan beror på utvecklingen av läget på arbetsmarknaden.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	57 st	1 400 st	Tertial
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	50 st	3000 st	År
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	2 %	6,0 %	Tertial

Verksamhetsplan 2010

Box 490, 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30, plan 10
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
info@h-l.stockholm.se

www.stockholm.se/h-l

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2 %	3,5 %	Tertial
Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,6 %	minska	Tertial
Andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,2 %	minska	Tertial
Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	51 %	51 %	Tertial
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31	
Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Behovet av ekonomiskt bistånd ska minska och bidragstiden förkortas

För bidragssökande personer med hälsoproblem finns samverkan med Försäkringskassan och konsultläkare i syfte att personerna ska finna annan försörjning. Huruvida behovet av ekonomiskt bistånd kommer att minska beror på utvecklingen av läget på arbetsmarknaden och utfallet av Försäkringskassans ändrade regelverk. Särskild uppmärksamhet kommer under året att ägnas dem som varit beroende av ekonomiskt bistånd under lång tid.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska avsätta resurser till arbete med felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd.	2010-01-01	2010-12-31
Förvaltningen ska avsätta resurser till att hjälpa långvariga bidragstagare till annan försörjning.	2010-01-01	2010-12-31
Informationsinsatser om feriearbete ska riktas till så väl ungdomar som lokala näringsidkare i stadsdelen.	2010-01-01	2010-03-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att uppnå stadens miljömål.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	0 %	0%	År
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	35 %	35 %	År
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	År
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	85 %	85 %	Halvår
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	15 %	15 %	Tertial
Andel medarbetare som under arbetstid använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten	83 %	tas fram 2010	År
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	Månad
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %		År
Elförbrukning (alla nämnder/bolag)	9 800 000 kWh	minska	År
Elförbrukning per kvadratmeter	88,8 kwh/kvm	tas fram 2010	År

NÄMNDMÅL:**Verksamheterna ska bedrivas med lägsta möjliga miljöbelastning**

Förvaltningen bidrar till stadens mål genom att miljöanpassa sina verksamheter. Arbetet med informationsinsatser till enheterna kommer att fortsätta med fokus på energi, drivmedel och matavfall. Investeringar i inventarier och maskiner inriktas även 2010 mot att byta ut äldre kyl- och frysanläggningar, torkskåp m.m. i syfte att minska energiförbrukningen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Uppföljning av leasingavtalen för bilar så att endast miljöbilar väljs när avtalen går ut.	2009-04-30	2010-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.4 Bostadsbyggnadstakten ska vara hög**

Förvaltningen ska underlätta stadens planprocess för att göra handläggningstiderna så korta som möjligt. Under året ska tidig information ges till nämnden om pågående planprojekt. Synpunkter angående nya planprojekt lämnas i tidigt skede för att bidra till en effektivare planprocess.

NÄMNDMÅL:**Nämnden ska bidra till en effektivare planprocess**

Genom information om pågående planprojekt och som mottagare av synpunkter på dessa bidra till en effektivare planprocess.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Ge tidig information till nämnden om kommande planprojekt.	2010-01-01	2010-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

Kommunfullmäktige har antagit en kulturplan för barn och unga, "Kultur i ögonhöjd- för, med och av barn och unga."

1. Kultur för, med och av barn och unga är lika viktigt
2. Alla barn och ungdomar ska ha likvärdiga möjligheter att ta del av kultur
3. Kultur och estetik ska vara en integrerad del i lärandet
4. Barn och ungdom ska ha inflytande över och delaktighet i sitt eget kulturliv
5. Staden ska stödja ungt kulturentreprenörskap

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	3 500 st		År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Barn och ungdomar ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31
Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka	2009-01-01	2010-12-31
Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Medborgarna i Hägersten-Liljeholmen ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

Barn och ungas eget skapande sker i framförallt inom de verksamheter där de befinner sig såsom, förskola, skola och fritidsverksamhet. Offentliga föreställningar eller kulturpedagogiska projekt/verksamheter sker främst genom stadens institutioner och kulturskolan. Särskilt viktigt är samordning av och information om kultur till barn och unga då många aktörer finns men inget gemensamt forum för informations och kunskapsspridning.

Förvaltningen arbetar med att göra det lokala kulturutbudet mera tillgängligt. Barn och ungdomar är prioriterade i förvaltningens satsningar där de ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva kulturaktiviteter. Kulturaktiviteter ska även bedrivas inom socialomsorg och äldreomsorg.

I stadsdelens parker finns mindre grusade ytor för spontanidrott.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Förvaltningen bidrar med att uppfylla stadens mål genom avtal med entreprenörer, koloniföreningar och enskilda i fråga om nyttjande, drift- och underhåll av park- och naturmark. Vid underhåll av park- och naturmark tas hänsyn till den biologiska mångfalden samtidigt som synpunkter och önskemål från allmänheten tas emot och vägs in vid prioritering av åtgärder. Tillsammans med Exploateringskontoret och Trafikkontoret ser förvaltningen också över den fysiska miljön och tillgängligheten i området i syfte att genomföra förbättringar vid behov. Förvaltningen kommer också att fortsätta och även utveckla det trygghetsskapande arbetet.

Verksamhetsplan 2010

Box 490, 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30, plan 10
 Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
 info@h-l.stockholm.se

www.stockholm.se/h-l

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	60 %	60 %	År
Andel anställda som känner till det förebyggande säkerhetsarbetet.	75 %	öka	År
Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.	6 st	minska	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2010-12-31	
Utbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	
Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Nämnden ska arbeta aktivt med drog- och brottsförebyggande samt trygghetsskapande åtgärder

Aktiviteten ska inriktas på tidiga insatser för barn och unga, men även andra insatser t.ex. inom äldreomsorgen där det är viktigt att de äldre kan känna sig trygga. Även aktiviteter som genomförs inom arbetet med samarbetsgruppen Tryggare Centrum samt lokala brottsförebyggande rådet, Brå, omfattas av målet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbeta för tryggare miljöer genom samarbete med polisen, näringslivet, socialtjänsten i arbetsgruppen Tryggare Centrum.	2010-01-01	2010-12-31
Arbeta förebyggande genom fortsatt arbete med samverkansgruppen mellan socialtjänst, förskola, fritid, skola och polis som inrättades under 2008.	2010-01-01	2010-12-31
Arbeta förebyggande på ett övergripande plan genom lokala brottsförebyggande rådet, Brå.	2010-01-01	2010-12-31
Särskilda aktiviteter för flickor i stadsdelsområdet ordnas av fältassistenter och ungdomsmottagningen.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Samordnat och professionellt stöd ska ges till dem som utsatts för våld i nära relationer

På grundval av de goda erfarenheterna från kvinnofridsprojektet Athena, som pågått åren 2007-2009, inrättas ett speciellt kvinnofridsteam med en socialsekreterare och två kvinnostödjare. Kvinnostödjarna finansieras i samverkan med stadsdelsförvaltningarna Älvsjö och Skärholmen. Insatser till barn som bevittnat våld ges vid behov genom Trappansamtal hos förvaltningens familjehandlare.

Kvinnofridsteamet ansvarar för individuella insatser till kvinnor, för samordning och samverkan mellan förvaltningens avdelningar samt för kompetensutveckling inom förvaltningen i frågor som rör våld i nära relationer.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Ett kvinnofridsteam ska inrättas vid förvaltningen.	2010-01-01	2010-12-31
Medarbetarna ska erbjudas kompetensutveckling om våld i nära relationer.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Stadsdelens parker ska upplevas som rena och trygga

Nämndens aktiviteter syftar till att skapa rena och trygga parkmiljöer. Genom fortlöpande inventering av stadsdelens parkvägar med fokus på skrymmande buskage, skymd belysning, renhållning samt trygghetsvandringar där boende bjuds in bidrar förvaltningen till att uppfylla målet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Rensning av sly kring parkvägar samt klippning av grenar för att frilägga belysningskällor	2010-01-01	2010-12-31
Behovet av papperskorgar inventeras och antalet korgar anpassas efter behov.	2010-01-01	2010-12-31
Genomföra trygghetsvandringar	2010-01-01	2010-12-31
Hundrastgård ska inrättas i område med innerstadskaraktär.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:**Stadsdelsnämndens verksamheter och lokaler ska vara tillgängliga för alla**

Förvaltningen bidrar till stadens mål om tillgänglighet, att Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad år 2010, genom inventering av verksamhetens lokaler samt översyn av förvaltningens information ur ett tillgänglighetsperspektiv. Utifrån inventeringen kommer åtgärder att genomföras i största möjliga utsträckning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens information ska ses över ur ett tillgänglighetsperspektiv.	2010-01-01	2010-12-31
Förvaltningens lokaler ska inventeras och hinder för tillgänglighet så långt möjligt åtgärdas.	2010-01-01	2010-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Inom stadsdelsnämndens verksamheter finns ett brett utbud av insatser som ska säkerställa valfrihet, inflytande och god kvalitet. Inom stadsdelen finns såväl privata som kommunala utförare. Förvaltningens biståndshandläggare informerar brukarna om vilka utförare de kan välja för den beviljade insatsen. På stadens webbplats under Jämför Service finns information om olika utförare. Individen ska stå i fokus. Alla insatser ska utformas med hänsyn taget till den enskildes behov. Förskolorna har utifrån sina kvalitetsredovisningar identifierat utvecklingsområden för respektive verksamheter 2010. Förvaltningen arbetar vidare med att minska sjukfrånvaron.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Inom stadsdelens verksamheter finns ett brett utbud av insatser som ska säkerställa valfrihet, inflytande och god kvalitet. Valfrihet gäller för merparten av utförarverksamheterna. Inom stadsdelen finns såväl privata som kommunala utförare. Biståndshandläggarna informerar brukarna om vilka utförare de kan välja för den beviljade insatsen och utförarna informerar om sina verksamheter genom Jämför service på stadens webbplats. Det finns möjlighet att delta i stadsdelens olika öppna verksamheter som erbjuder aktiviteter, kultur och social samvaro.

NÄMNDMÅL:

Brukarna ska ges ökade möjligheter till aktiva val genom en tillgänglig och tydlig information om verksamheten och utförare

Förskola

Vid ansökan ges information om vilka förskolor som finns att välja.

Social omsorg

Biståndshandläggarna informerar brukarna om vilka utförare de kan välja för den beviljade insatsen. Valfriheten gäller inom grupp- och servicebostäder enligt LSS, daglig verksamhet enligt LSS, socialpsykiatriskt grupp- och stödboende samt socialpsykiatrisk sysselsättningsverksamhet. Förvaltningens egna utförarenheter informerar om sina verksamheter genom Jämför service på stadens webbplats.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen gäller valfrihet för vård- och omsorgsboende, dagverksamhet samt för hemtjänst genom kundvalsmodellen. På stadens webbplats under Jämför Service finns information om olika utförare.

Biståndshandläggarna informerar också om detta. Beställarenheten har tagit fram en "Hemtjänstkatalog" över vilka privata och kommunala alternativ som brukaren kan välja mellan i stadsdelen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

Hägersten-Liljeholmens förskolor har utifrån sina kvalitetsredovisningar identifierat utvecklingsområden för respektive verksamheter 2010. Gemensamma utvecklingsfrågor för samtliga förskolor kommer att vara systematiskt kvalitetsarbete, naturvetenskap och strategi för att implementering av kulturplanen. En särskild satsning kommer att ske avseende utbildning av personal som arbetar med barn som har svårigheter i samspel med andra barn och koncentrationssvårigheter. Utbildningen startar med personalgrupper i Fruängen.

Andra angelägna områden som förskolorna arbetar med att vidareutveckla är pedagogiken vad gäller uteverksamheten, språk-/kommunikation och flerspråkighet, jämställdhet samt barns inflytande. Pedagogisk dokumentation, samverkan med och information till vårdnadshavare är andra områden som är under utveckling.

Medarbetare inom förskolan ska uppmuntras till pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare samt spetsutbildning.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	40 %	minska	Tertial
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	20 %	minska	Tertial
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %		År
Andel förskollärare av antal anställda	44 %	öka	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	90 %	öka	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	79 %	öka	År
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	Månad
Resultatet av enheternas självvärdering avseende utveckling och lärande inom förskola	3	öka	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	

Verksamhetsplan 2010

Box 490, 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30, plan 10
 Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
 info@h-l.stockholm.se

www.stockholm.se/h-l

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

1. Förskolan ska utveckla och stärka varje barns självkänsla och sociala kompetens (Normer och värden)

Att stärka barns självkänsla ligger som grund för att barn kan samarbeta och visa respekt för varandra.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Årlig utvärdering, analys och bedömning i Kvalitetsredovisning (KR).	2010-01-01	2011-09-30

NÄMNDMÅL:

2. Förskolan ska aktivt bidra till jämställdhet, respekt och likabehandling (Normer och värden)

Likabehandlingsplaner utvärderas årligen och integreras i förskolans ordinarie arbete, bl.a. genom dialog kring normer, värden och förhållningssätt med såväl barn, personal som föräldrar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Årlig utvärdering av Likabehandlingsplan. I LG/rektorer.	2010-01-01	2010-10-31

NÄMNDMÅL:

3. Förskolan ska stödja och utmana varje barn i sin språk- och kommunikationsutveckling (Utveckling och Lärande)

Arbetet med barns olika språkliga och kommunikativa uttrycksformer ska vara en av hörnstenarna i förskolans verksamhet eftersom språk och lärande hänger ouppslutligt samman.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Blankett "Inventering av flerspråkiga barn"	2010-01-01	2010-09-30

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
♣ Sammanfattande analys och bedömning av arbetets resultat i KR. (gäller både språkdömen och verksamhetens styrkor och utvecklingsområden)	2010-01-01	2011-09-30

NÄMNDMÅL:

4. Förskolorna ska stärka varje barns förmåga till delaktighet och inflytande (Barns inflytande)

Förskolan ska främja barnens förmåga att vara delaktiga och ta ansvar. Barnens intressen ska påverka verksamhetens inriktning och utveckling.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Dialog och analys i LG inför Kvalitetsredovisning (KR). Resultat redovisas i ILS och KR	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

5. Förskolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och erbjuda goda möjligheter till samverkan (Förskola och hem)

Kommunikation med föräldrar sker genom dagliga samtal, utvecklingssamtal, föräldramöten mm. Förskolan ska dokumentera och kommunicera hur förskolans arbete bidrar till barnets trivsel, lärande och utveckling.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Dialog och analys kring resultat av förskoleundersökning i LG/rektorer. Resultat redovisas i ILS och kvalitetsredovisning	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

6. Barnets övergång från förskola till skola ska vara väl planerad och ske i samverkan med föräldrarna (Samverkan)

Vid övergång och överlämning mellan verksamheterna ska barnets utveckling, kunskaper och behov vara utgångspunkten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Uppföljning och dialog i samverkansforum förskola-skola en gång/termin. Resultat redovisas i ILS och Kvalitetsredovisning	2010-01-01	2010-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen
Äldreomsorg

Både i hemtjänsten och vård- och omsorgsboendet ska individen stå i fokus. Alla insatser ska anpassas individuellt i samråd med den äldre och eventuella anhöriga. Viktiga områden är den personliga omvårdnaden, maten och måltidssituationen samt möjlighet till stimulans i vardagen och utevistelse. Hemtjänsten ska organiseras och utvecklas för att kunna möta äldres särskilda behov. Prioriterade områden för kompetensutveckling är här demens, äldrepsykiatri och missbruk.

Social omsorg

Förvaltningen strävar efter att den enskilde ska ha inflytande över hur de beviljade insatserna utformas. Insatserna ska bidra till att den enskilde kan leva ett så gott liv som möjligt utifrån sina förutsättningar. Förvaltningen har därför ett varierat utbud av dagliga verksamheter och grupp- och servicebostäder enligt LSS samt av boenden och sysselsättningar inom socialpsykiatri. Under 2010 kommer en ny gruppbostad att tas i bruk av personer som nu bor på en icke-fullvärdig gruppbostad. De gamla lokalerna kommer eventuellt att användas för boende för andra kategorier av brukare. Inom den socialpsykiatriska sysselsättningsverksamheten sker förändringar av strukturen för att garantera att de brukare som så önskar kan delta i flera olika aktiviteter även i fortsättningen.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	65 %	65 %	Tertial
Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom IoF, socialpsykiatri	90 %		Tertial
Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	55 %	55 %	Tertial
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen	75 %		År
Antal nytilkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6 st	100 st	År
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	75 %		År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	öka	År
Nöjda brukare - Korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	öka	År
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	öka	År
Andel anhöriga som är nöjda med hur anhörigstödet fungerar	70 %	64 %	År
Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	87 %	öka	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	81 %	81 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - Vård- och omsorgsboende	81 %	81 %	År
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom äldreomsorgen	75 %		År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende	78 %	78 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - Vård och omsorgsboende	87 %	87 %	År
Upplevelsen av maten och måltidssituationen i vård- och omsorgsboenden	73 %	73 %	År
Upplevelsen av maten och måltidssituationen inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg)	73 %	73 %	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens samverkansavtal med Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31
Upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden, landstinget och polisen med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende förebyggande insatser.	2010-01-01	2010-12-31
Utveckla och prioritera det drogpreventiva arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2010-12-31
Under 2010 ska användandet av DUR påbörjas. Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH.	2010-01-01	2011-12-31
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31
Det ska finnas öppna dagverksamheter för äldre i samtliga stadsdelsnämnder	2010-01-01	2010-12-31
Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31
Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01	2010-12-31
Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31
Personer över 75 år ska erbjudas förebyggande hembesök	2010-01-01	2010-12-31
Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	2010-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och stödja och uppmuntra personal som vill ta över verksamhet under affärsmässiga former	2010-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda dagsutflykter till äldre	2010-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska öka graden av utevistelse i vård- och omsorgsboenden	2010-01-01	2010-12-31
Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31

Verksamhetsplan 2010

Box 490, 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30, plan 10
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
info@h-l.stockholm.se

www.stockholm.se/h-l

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31
Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2010-12-31
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31
Äldre personer ska ha möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

All myndighetsutövning ska vara rättssäker och av god kvalitet. Den ska också erbjuda delaktighet och ett gott bemötande samt ta tillvara den enskildes resurser

Äldreomsorg

Ett nytt kartläggnings- och bedömningsinstrument för biståndsbedömning har tagits fram av staden, som ska implementeras. Målet är att de äldre ska få en professionell handläggning där utredningsmetodik, bedömning och beslut om insatser är likvärdig och oberoende av var i staden man bor. Utgångspunkten för bedömningen är den äldres hela liv- och behovssituation. Beställarenheten biståndshandläggare deltar i äldreförvaltningens utbildningar i professionellt bemötande och i kartläggningsinstrumentet. Enheten fortsätter också med sitt interna kvalitetsutvecklingsarbete.

Social omsorg

Under 2010 ska samtliga enheter inom social omsorg upprätta ledningssystem för kvalitet i verksamheten. Alla de myndighetsutövande enheterna utökar successivt sitt användande av standardiserade utrednings- och bedömningsinstrument som BBiC, DUR och ASI. Beställarenheten funktionsnedsättning fortsätter att erbjuda alla brukare individuella planer enligt LSS. En stor del av socialsekreterarna vid barn- och ungdomsenheten deltar i stadens centralt ordnade utbildning om barnutredningar. Genom brukarundersökningar tar enheterna reda på vad klienterna/brukarna anser om bemötande, tillgänglighet m.m. Resultaten av undersökningarna används till att förbättra verksamheterna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Ledningssystem för kvalitet ska upprättas vid alla myndighetsutövande enheter inom social omsorg.	2010-01-01	2010-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Brukarundersökningar ska göras för social omsorgs alla myndighetsutövande enheter.	2010-01-01	2010-12-31
Stadens nya kartläggnings- och bedömningsinstrument för biståndshandläggning ska implementeras vid äldreomsorgens beställarenhet.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Alla individuellt riktade insatser ska vara av god kvalitet och ta tillvara den enskildes resurser och delaktighet ska erbjudas

Äldreomsorg

I äldreomsorgen är det den äldres individuella behov och önskemål som ska stå i fokus. För att säkerställa att den enskildes individuella insatser utförs enligt beslut och önskemål ska genomförandeplanen och den löpande dokumentationen fortsätta att utvecklas och förbättras.

Social omsorg

Genomförandeplaner ska upprättas och följas upp kontinuerligt vid alla insatser. Brukarundersökningar genomförs vid utförarenheterna för att ta reda på vad den enskilde anser om insatsen och hur den genomförs.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Nöjda brukare – Boendestöd	80 %	År
Nöjda brukare – Stödboende	80 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Brukarundersökningar ska göras för social omsorgs alla utförarenheter.	2010-01-01	2010-12-31
Ledningssystem för kvalitet ska upprättas vid alla utförande enheter inom social omsorg.	2010-01-01	2010-12-31
Enheternas ledningssystem för kvalitet och säkerhet inom äldreomsorgen ska följas upp.	2010-01-01	2010-12-31
Sociala dokumentationen i ParaSol och hälso- och sjukvårdsdokumentationen i Vodok ska utvecklas vid äldreomsorgens utförarenheter.	2010-01-01	2010-12-31
Utförardokumentationen ska följas upp. Vid behov ska medarbetarna erbjudas utbildning i hur man dokumenterar.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:
Anhöriga ska uppleva att de får stöd och hjälp utifrån sin aktuella situation

Äldreomsorgen har ett väl utvecklat stöd till anhöriga, bl.a. erbjuds individuella samtal med kurator, anhöriggrupper och andra aktiviteter för anhöriga. Inom enheten Äldrestöd permanentas anhörigstödsprojektet med anhörigstödjare. Planer finns också att spetsutbilda hemtjänstpersonal för att på bästa sätt möta brukarens och anhörigas individuella behov av avlösning hemmet. Inom ramen för äldrestödet ska försök göras att erbjuda stöd också till för anhöriga till personer under 65 år. Inom social omsorg erbjuds för närvarande praktiskt stöd till anhöriga i form av avlösning. Under 2010 kommer avdelningen att analysera vilket ytterligare stöd som kan behövas för personer som vårdar eller stödjer närstående med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stödet till anhöriga ska fortsätta att utvecklas och samordnas av Äldrestöd. Inom ramen för verksamheten ska försök göras att även erbjuda anhörigstöd för anhöriga till personer under 65 år.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:
Hälso- och sjukvården ska vara av god kvalitet. Vårdskador ska förebyggas. Vården ska bedrivas med god hygienisk standard

Alla äldre vid de särskilda boendeformerna ska erbjudas riskbedömning avseende trycksår, fall och undernäring. Identifierade riskpatienter ska erhålla förebyggande insatser. Basala hygienrutiner och vårdprogram inom området ska följas.

Inom social omsorg finns hälso- och sjukvårdsansvar fr.o.m. i januari 2010 för socialpsykiatriska gruppboendestäder.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Äldre som bor på servicehus och vård- och omsorgsboende ska erbjudas individuell riskbedömning avseende fall, undernäring och trycksår.	2010-01-01	2010-12-31
Äldreomsorgen ska samverka och bistå landstinget i genomförandet av läkemedelsgenomgångar och uppföljningar på vård- och omsorgsboende och servicehus.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:
Äldre ska känna trygghet och ges ökade möjligheter att bo kvar hemma

För att möjliggöra kvarboende har de äldre i stadsdelen möjlighet att ta del av äldreomsorgens utbud av förebyggande insatser, såsom Seniorhälsan på

Fruängsgårdens och Trekantens servicehus för fysisk aktivitet, kost och hälsa, kultur och social samvaro, organiserade dagsutflykter för äldre som har svårt att ta sig ut på egen hand, träffpunkterna Antikträffen i Västertorp och Hövdingagården i Aspudden som erbjuder olika aktiviteter. Vidare erbjuds vaktmästartjänster till äldre från 75 år i ordinärt boende. Heminstruktörer ger stöd till personer med syn- och hörselnedsättningar. Insatser erbjuds också till anhöriga. Genomförandet av de förebyggande insatserna har samlats i Äldrestöd, som äldre, anhöriga och personal kan ringa direkt på ett gemensamt telefonnummer. Informationsfoldern Äldreomsorgen A-Ö samt erbjudande om hembesök skickas också årligen ut till dem som fyller 75 år i stadsdelen.

Hemtjänsten ska fortsätta att utvecklas för att kunna möta olika gruppers specifika behov. Särskilt prioriterade målgrupper är äldre med demenssjukdomar, psykiska funktionshinder och missbruk. Personalen ska ha ett rehabiliterande arbetssätt, så att den äldres egna resurser tas tillvara så långt som möjligt. Utveckling och samverkan mellan hemtjänst och boendestöd planeras liksom kompetensutveckling för hemtjänstens personal genom basutbildning, spetskompetens och handledning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Erbjudande om förebyggande hembesök och informationsfoldern Äldreomsorgen A-Ö skickas årligen till de äldre som fyller 75 år.	2010-01-01	2010-12-31
Hemtjänsten ska utvecklas för att kunna möta varje brukares individuella och specifika behov, särskilt för äldre med demenssjukdomar och psykisk funktionsnedsättning.	2010-01-01	2010-12-31
Matskola för äldre, studiecirkel för pensionärer i ordinärt boende genomförs.	2010-01-01	2010-12-31
Medarbetare i hemtjänst ska utveckla och tillämpa rehabiliterande arbetssätt. Personalen ska få ökad kunskap i arbetsteknik och ergonomi, med handledning av sjukgymnast.	2010-01-01	2010-12-31
Seniorhälsan ska erbjuda aktiviteter, social samvaro och kultur för äldre över 65 år i stadsdelen.	2010-01-01	2010-12-31
Seniorhälsan ska erbjuda aktiviteter, social samvaro och kultur för äldre över 65 år i stadsdelen.	2010-01-01	2010-12-31
Äldrestöd ska ge fördjupad information, stöd och insatser till äldre, anhöriga och personal.	2010-01-01	2010-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Arbetet med att stärka förvaltningens attraktivitet som arbetsgivare fokuseras på att utveckla chefer och ledare, sänka sjukfrånvaron samt samverka mellan arbetsgivare, medarbetare och de fackliga organisationerna. Hägersten-Liljeholmens arbetsplatser ska präglas av god arbetsmiljö och främja hälsa.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
NöjdMedarbetarIndex (alla nämnder/bolag)	62	62	År
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	5 %	5,0 %	Halvår

NÄMNDMÅL:

Medarbetares och chefers kompetens ska utvecklas genom riktade insatser. (se även aktiviteter under 1.7, 2.2 och 2.3).

Hägersten-Liljeholmens chefer ska stärkas i sitt ledarskap och medarbetare ska stimuleras och stödjas genom riktade utbildningsinsatser .

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud ska genomföras.	2010-01-01	2010-12-31
Genomföra utbildning för chefer i hur man motverkar diskriminering, vad jämställdhet och mångfald innebär samt vilka juridiska ramar gäller.	2010-01-01	2010-12-31
Projektet Språksam ska genomföras på Axelsbergs servicehus.	2010-01-01	2010-12-31
Äldreomsorgens chefer och biståndshandläggare erbjuds utbildningar som anordnas av äldreförvaltningen.	2010-01-01	2010-12-31
Äldreomsorgens enhetschefer erbjuds chefsutbildning i äldreförvaltningens regi.	2010-01-01	2010-12-31
Äldreomsorgens omsorgspersonal ska erbjudas validering och arbetsplatsnära kompetensutveckling enligt modellen Kravmärkt Yrkesroll.	2010-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron ska minska jämfört med 2009

Arbetet fortsätter med att förebygga nya sjukskrivningar och att få redan sjukskrivna att återgå i arbete på hel- eller deltid. Olika insatser planeras beroende på problematik.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbilda chefer i hälsofrämjande och coachande ledarskap i samverkan med företagshälsovården bla. genom ett projekt för att minska korttidsfrånvaro.	2010-01-01	2010-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget och styrning och uppföljning ska vara tydlig. Administrationens andel av de totala kostnaderna ska minska ytterligare bl.a. genom restriktivitet vid köp av administrativa tjänster. Lokalkostnaderna för administrationen bedöms minska genom att KPI blivit lägre än tidigare beräknat. Minskad sjukfrånvaro ska också ge lägre kostnader. En satsning på att byta ut äldre vitvaror och nedsäkring av elektriciteten ska ge lägre energikostnader.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

Verksamheten omsluter 1 572,9 mnkr under år 2010 inklusive omslutningsförändringar. Jämfört med 2009 har nettokostnaderna i budgeten ökat med 36,5 mnkr. Ökningen beror huvudsakligen på prestationsförändringar, volymökningar, ökning av kostnader för ekonomiskbistånd samt satsningar i verksamheterna. Satsningarna i budgeten består bl.a. av höjda ersättningsnivåer inom äldreomsorgens hemtjänst och vård- och omsorgsboende. Omslutningsförändringar uppgår till 143,0 mnkr. Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Utvecklingen av prognosarbetet och utbildningsinsatserna för enhetschefer och andra berörda fortsätter under 2010. Detta ska ytterligare förbättra förutsättningarna för att verksamheterna ska kunna bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:
Nämndens verksamheter ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget

Utgångspunkten för fördelningen av budgeten till verksamheterna är den fördelning som kommunfullmäktige har gjort. Ett avdrag för kostnader för gemensam administration har gjorts med 3,2 %. För år 2009 uppgick avdraget till 3,5 %. Budget för verksamhet för barn och ungdom samt kultur och föreningsverksamhet har fördelats mellan berörda verksamheter.

Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget.

Verksamhetsplan 2010

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2010

Nämndens omfördelningar

Kommunfullmäktige fördelar resurser till nämndens verksamheter genom resursfördelningssystemet. I tabellen nedan redovisas de omfördelningar som gjorts på nämndnivå:

Mnkr	Budget (kostn.)	Admin	Kultur	BoU	Korr. 65 år	kostnads ramar efter omfördeln.
Nämnd- och förvaltningsadmin	0,0	45,8	0,0	0,0	0,0	45,8
Individ- och familjeomsorg	120,1	-3,8	0,0	5,9	0,7	122,9
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>44,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>	<i>44,1</i>
Flyktingmottagande	3,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	3,1
Stadsmiljöverksamhet	14,1	-0,5	0,0	0,0	0,0	13,6
Avskrivningar	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Internräntor	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Förskoleverksamhet	410,9	-13,2	0,0	4,1	0,0	401,8
Verksamhet för barn och ungdom	29,4	-0,9	0,0	-28,5	0,0	0,0
Äldreomsorg	569,1	-18,3	0,0	0,0	-3,0	547,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	194,1	-6,2	0,0	0,0	2,3	190,2
Kultur- och föreningsverksamhet	5,9	-0,2	-2,5	18,5	0,0	21,7
Arbetsmarknadsåtgärder	5,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	5,0
Ekonomiskt bistånd	73,8	-2,4	0,0	0,0	0,0	71,4
<i>varav handläggning</i>	<i>10,5</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>10,5</i>
Övrig verksamhet/omstrukturering	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0	2,5
Summa stadsdelsnämnd	1 429,9	0,0	0,0	0,0	0,0	1 429,9

Avdraget för nämnd- och förvaltningsadministration är 3,2 %.

Kommunfullmäktige fördelar inga resurser för administration och budget för administrationen fördelas därför genom ett procentuellt avdrag från verksamheternas budget.

I omfördelningen med 2,5 mnkr från konsumentvägledning och föreningsbidrag inom kultur- och föreningsverksamhet till övrig verksamhet ingår kostnader för övertalighet, omstruktureringskostnader för lokaler.

Budgeten för verksamhet för barn och ungdom med 28,5 mnkr har fördelats med 5,9 mnkr till familjestöd, ungdomsmottagning m.m. inom individ- och familjeomsorg, 4,1 mnkr till öppen förskola och 2 mnkr till kollo inom förskoleavdelningen och 16,5 mnkr till ungdomsgårdar, parklekar och fältassistenter inom kultur- och föreningsverksamhet. Kommunfullmäktige fördelar resurser till verksamhet för barn och ungdom, men eftersom själva

verksamheten bedrivs inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg, förskola och kultur- och föreningsverksamhet behöver en fördelning göras av nämnden.

Överföringen med 3,0 mnkr från äldreomsorgen till socialpsykiatri och stöd och service till personer med funktionsnedsättning avser personer som fyller 65 år under 2010. Verksamheterna socialpsykiatri och stöd och service till personer med funktionsnedsättning har kostnadsansvaret för personer som fyller 65 år under 2010 medan resurserna från kommunfullmäktige fördelas till äldreomsorgen. Överföringen av budget är en korrigering för detta.

Budget 2010

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Varav omslutningsförändring	Netto
Nämnd- och förvaltningsadmin	45,8			45,8
Individ- och familjeomsorg	127,4	-7,3	4,5	120,1
<i>varav socialpsykiatri</i>	47,1	-3,0		44,1
Flyktingmottagande	3,1			3,1
Stadsmiljöverksamhet	13,6			13,6
Avskrivningar	2,0			2,0
Internräntor	2,1			2,1
Förskoleverksamhet	421,6	-51,9	19,8	369,7
Verksamhet för barn och ungdom	0,0			0,0
Äldreomsorg	619,7	-87,0	71,9	532,7
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	235,0	-44,8	44,8	190,2
Kultur- och föreningsverksamhet	23,0	-1,3	1,3	21,7
Arbetsmarknadsåtgärder	5,7	-2,3	0,7	3,4
Ekonomiskt bistånd	71,4	-1,4		70,0
<i>varav handläggning</i>	19,3			19,3
Övrig verksamhet/omstrukturering	2,5			2,5
Summa stadsdelsnämnd	1 572,9	-196	143,0	1376,9

Nettobudgeten är 1 376,9 mnkr vilket är en ökning med 36,5 mnkr jämfört med verksamhetsplanen för 2009 exkl. budgetjusteringar. I ökningen ingår prestationsförändringar med 143,0 mnkr. Nämnden har inte fått någon generell pris- eller lönekomensation. Verksamheterna ska rymma pris- och löneökningar inom beslutad budget.

Nettobudgeten för nämnd- och förvaltningsadministration är 45,8 mnkr, vilket är en minskning med 2,5 mnkr jämfört med 2009. Budgeten motsvarar ett uttag med 3,2 % från verksamheternas kostnadsramar enligt redovisning ovan.

Nettobudgeten för individ- och familjeomsorg är 120,1 mnkr, varav 44,1 mnkr avser socialpsykiatri. Detta är en ökning med 5,4mnkr för individ- och familjeomsorgen totalt.

Nettobudgeten för flyktingmottagande är 3,1 mnkr, vilket är en minskning med 1,1 mnkr jämfört med 2009. I minskningen ingår en prestationsminskning samt en höjning av schablonen.

Nettobudgeten för stadsmiljöverksamhet är 13,6 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med 2009. Därutöver finns 2 mnkr i budget för avskrivningar och 2,1 mnkr för internränta. Detta innebär en ökning med 0,1 mnkr för avskrivningar och en minskning med 1,1 mnkr för internränta. Minskningen beror på förändringar i investeringsvolymen.

Nettobudgeten för förskoleverksamhet är 369,7 mnkr, vilket är en ökning med 27,4 mnkr. I ökningen ingår en prestationsökning samt en höjning av schablonen med i snitt 1 %. En kommunal förskolepeng är 77 % av grundschablonen för barn i förskola och 94 % av grundschablonen för barn i familjedaghem. Barnomsorgsgarantin kommer att fördelas ur den centrala medelsreserven.

Äldreomsorgens nettobudget är 532,7 mnkr, vilket är en minskning med 3,3 mnkr. Här ingår en förväntad lägre kostnad för minskat behov av äldreomsorgsinsatser i och med att antalet äldre över 85 år minskar, enligt USK prognos. För utförare i kommunal regi höjs ersättningen med 2 % och för utförare i enskild regi höjs ersättningen med 2,5 %. I budgeten förutsätts kostnadsminskningar med anledning av införande av Äldre Direkt, gemensam administration, e-tjänster och minskad sjukfrånvaro. Intäktskravet för taxor av avgifter höjs med 1,5 mnkr från 13,6 mnkr till 15,1 mnkr.

Nettobudgeten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är 190,2 mnkr, vilket är en ökning med 3,8 mnkr. Ökningen består av prestationsförändringar.

Nettobudgeten för kultur- och föreningsverksamhet är 21,7 mnkr, vilket är en ökning med 2,0 mnkr. Ökningen består huvudsakligen av socioekonomiska förändringar samt ökning för konsumentrådgivning.

Nettobudgeten för arbetsmarknadsåtgärder är 3,4 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med 2009.

Nettobudgeten för ekonomiskt bistånd är 70,0 mnkr, vilket är en ökning med 7,4 mnkr. Den förväntade försämringen av läget på arbetsmarknaden kan innebära en ökning av antalet personer som behöver ekonomiskt bistånd. Försäkringskassans ändrade regelverk kan också ha betydelse för antalet ärenden.

Nettobudgeten för övrig verksamhet uppgår till 2,5 mnkr och avser kostnader för övertalighet och övriga omstruktureringskostnader.

Investeringar

Investeringsutgifterna i investeringsplanen för 2010 avseende parkanläggningar uppgår till 4,6 mnkr, varav 2,5 mnkr avser Sannadalsparken och 2,1 mnkr avser investeringar enligt parkplanen. Investeringsplan för inventarier och maskiner för Hägersten-Liljeholmen uppgår till 6,5 mnkr och samordnas inom samhällsplaneringsavdelningen. Kapitalkostnader för 2010 avseende parkanläggningar uppgår till 4,1 mnkr. Kapitalkostnaderna för parkanläggningar har budgeterats inom samhällsplaneringsavdelningen. Beräknade kapitalkostnader för inventarier och maskiner uppgår 1,7 mnkr och ska täckas inom ordinarie budget för respektive verksamhet. Uppföljning av investeringsplanen och kapitalkostnader kommer att ske i månads- och tertialrapporter samt i årsredovisningen.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt. Nämnden har inga försäljningar av anläggningstillgångar.

Resultatenheter

2010		
Förskoleområden		
Västertorp	Hägerstensåsen	Gröndal
Mälarhöjden	Årstadal	Aspudden/ Ekensberg
Fruängen	Midsommarkransen	Axelsberg/ Örnsberg
Telefonplan		
Social omsorg		
Glasade gångens dagliga verksamhet	Liljeholmens gruppbostäder	Hägerstens gruppbostäder
Västertorps dagliga verksamhet	Fruängens yrkesgrupp	Liljeholmens dagliga verksamhet
Äldreomsorg		
Rehabenheten	Axgården	Liljeholmens hemtjänst
Fruängsgårdens servicehus	Trekantens servicehus	Hägerstens hemtjänst

Ersättningarna till resultatenheterna redovisas i bilaga 1, Ersättningar till intäktsfinansierade verksamheter.

Förskola

I stadsdelen finns 10 förskoleområden varav förskoleområdet Telefonplan tillkommer 2010. Den kommunala förskolepengen är 77 % av grundschablonen för barn i förskola och 94 % av grundschablonen för barn i familjedaghem. Ersättningsnivåerna framgår bilaga 7.

Social omsorg

Av de totalt nio utförarenheterna föreslås sex vara resultatenheter 2010. De förändringar som genomförs jämfört med 2009 är att socialpsykiatriska boendeenheten avvecklas som resultatenhet. Avvecklingen beror på att enheten inte bedöms kunna verka som resultatenhet. Skillnader i ersättningsnivåer för

samma typ av verksamhet beror på skillnader mellan enheterna i hyreskostnader och hyresintäkter. Ersättningsnivåerna framgår bilaga 7.

Äldreomsorg

I äldreomsorgen finns 6 resultatenheter. Ersättningsnivåerna framgår i bilaga 7.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuell. Nämnden har inga betydande projekt som inte är investeringar.

Omslutningsförändringar

I kommunfullmäktiges budget fördelas resurser endast för stadsdelens egna behov. Budget för t.ex. försäljning av platser till andra förvaltningar finns inte med. Förvaltningen har beräknat behovet av ändrad omslutning för år 2010. Omslutningsökningar beräknas till 143 mnkr. Inom förskolan redovisas omslutningsökningar med 19,8 mnkr för bl.a. stimulansbidrag, vårdnadsbidrag och försäljning av platser. Inom äldreomsorgen redovisas omslutningsökningar med 71,9 mnkr för försäljning av verksamhet, boendehyror, egenavgifter samt stimulansbidrag. Inom individ- och familjeomsorgen redovisas omslutningsökningar med 4,5 mnkr för försäljning av platser, hyror och egenavgifter. Inom stöd och service till personer med funktionshinder redovisas omslutningsökningar med 44,8 mnkr för försäljning av platser, hyror och egenavgifter. Inom kultur- och föreningsverksamhet redovisas omslutningsökningar med 1,3 mnkr för föräldraavgifter och hyresintäkter. Inom arbetsmarknadsåtgärder redovisas omslutningsökningar med 0,7 mnkr för OSA-anställda.

Omslutningsförändringarna redovisas mer detaljerat per verksamhet i bilaga 1. Kostnadsramen efter omslutningsförändring är 1572,9 mnkr.

Medel för lokaländamål

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beräknar att rekvirera stimulansbidrag för utbyggnad av förskolan med 17,6 mnkr under 2010. För utbyggnad av gruppboende för personer med funktionsnedsättning kommer stadsdelsnämnden att rekvirera stimulansbidrag om 2,8 mnkr. För omstruktureringen av ett hus på Axelsbergs servicehus till vård- och omsorgsboende har stadsdelsnämnden beviljats 14,0 mnkr i stimulansbidrag. Under 2009 har 3,8 mnkr av dessa medel rekvirerats. Resterande medel kommer att rekvireras 2010. Vid omvandlingen av Kastanjens servicehus till Trygghetsboende kan stadsdelsnämnden komma att hemställa om medel för omstrukturering av lokaler.

Övrigt

Kostnads- och intäktsutvecklingsanalys

Kostnads- och intäktsutvecklingen mellan åren 2007 och 2009 har analyserats och redovisas kortfattat nedan.

Mnkr	Kostnader			Intäkter		
	Utfallet 2007	Utfallet 2008	Prognos 2009	Utfallet 2007	Utfallet 2008	Prognos 2009
Nämnd- o. förvaltningsadmin.	57,7	46,2	46,7	-1,7	-2,1	-1,9
Avskrivningar			0,2			
Internräntor			0,1			
Individ- och familjeomsorg	139,0	140,2	136,6	-15,7	-14,2	-15,8
<i>varav socialpsykiatri</i>	52,4	51,7	48,6	-8,4	-6,8	-8,0
Flyktningmottagande	7,9	4,4	2,4	-0,1	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	20,4	14,0	12,3	-7,8	-0,4	0,0
Avskrivningar	1,3	1,9	2,1	0,0	0,0	0,0
Internräntor	1,8	2,2	2,3	0,0	0,0	0,0
Förskoleverksamhet	341,4	379,5	433,3	-35,0	-40,6	-57,2
Skolbarnomsorg	27,3			-7,3		
Grundskola	169,9			-10,1		
Särskola	4,9			-0,1		
Äldreomsorg	567,4	598,7	616,1	-78,8	-88,9	-79,5
Stöd o. service till personer m. funktionsnedsättning	246,9	260,0	252,9	-71,1	-70,0	-58,0
Kultur- o. föreningsverksamhet	17,0	18,6	18,7	-0,6	-1,8	-1,7
Arbetsmarknadsåtgärder	9,9	6,9	4,9	-0,9	-4,5	-2,3
Ekonomiskt bistånd	18,2	56,2	61,3	-11,6	-1,9	-2,0
<i>varav handläggning</i>	62,4	14,9	16,5	-2,1	-0,1	-0,1
Övrig verksamhet	16,7	2,0	1,7			
Summa stadsdelsnämnd	1647,7	1530,8	1591,6	-240,8	-224,4	-218,4

Den stora kostnadsminskningen mellan åren 2007 och 2008 förklaras huvudsakligen av och helårseffekt av överföringar av verksamheterna grundskola, skolbarnomsorg och särskola till utbildningsnämnden samt effekter av sammanslagningen av Hägerstens och Liljeholmens stadsdelsförvaltningar. Detta försvårar analysen av utvecklingen.

Inom administrationen beror kostnadsminskningen i huvudsak på rationaliseringseffekter av sammanslagningen av Hägersten och Liljeholmens stadsdelsförvaltningar och vakanshållning. Intäktsökningen består av intäkter för sålda tjänster.

Kostnadsminskningen 2007-2008 inom individ- och familjeomsorg beror på förändrade arbetssätt och effektiviseringar i samband med sammanslagningen av stadsdelarna. Kostnadsminskningen 2008-2009 beror på lokala lösningar med öppen verksamhet. Minskningen av kostnaderna inom flyktingmottagande beror på minskat antal flyktingar.

Inom stadsmiljöverksamheten beror kostnadsminskningarna 2007-2008 i huvudsak på att ansvaret för vinter- och barmarksväghållning har övergått till annan huvudman. Kostnadsminskningarna 2008-2009 beror på lägre personalkostnader och nytt avtal.

Kostnaderna och intäkterna för förskoleverksamhet har ökat. Kostnadsökningen beror huvudsakligen på ökat antal prestationer och ökade lönekostnader. Intäktsökningen beror på ökade avgiftsintäkter till följd av ökat antal prestationer.

Ökade kostnader inom äldreomsorgen förklaras i huvudsak av högre personalkostnader, högre kostnader för köp av verksamhet, högre hyreskostnader, högre kostnader för kost och högre ersättningsnivåer för vård och omsorg. Minskade intäkter beror på lägre intäkter för taxor och avgifter.

Ökade kostnaderna och intäkter för stöd och service till personer med funktionsnedsättning beror på ett ökat behov av placeringar, mer kostsamma insatser samt förändrat regelverk från Försäkringskassan.

Kostnaderna för kultur- och föreningsverksamhet har ökat bl.a. till följd av genom en satsning på fritidsverksamhet i stadsdelen. I kultur- och föreningsverksamheten ingår verksamheter för barn- och ungdom (avdelningen för social omsorg), kolloverksamhet (förskoleavdelningen) samt kultur- och föreningsbidrag (samhällsplaneringsavdelningen).

Kostnaderna och intäkterna för arbetsmarknadsåtgärder har minskat. I förändringen ingår minskade kostnader och intäkter för anställningsstöd och utbildningsvikariat, huvudsakligen till följd av att inga nya beslut fattats inom dessa åtgärder under 2007 och att befintliga anställningar successivt löper ut. Införandet av jobbtorg under 2009 har medfört att medel har förts över från stadsdelen till Jobbtorg Stockholm.

Mellan 2007-2008 har kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskat. Minskningen beror på intensiva arbetsinsatser samt på fortsatt minskat behov av ekonomiskt bistånd. Under 2009 har kostnaderna för ekonomiskt bistånd börjat öka.

Särskilda redovisningar

Risk- och väsentlighetsanalys

Internkontrollplan 2010 finns i bilaga 5 a och b. En risk- och väsentlighetsanalys har genomförts av enheterna och sammanställts av avdelningarna. Efter diskussion med förvaltningsledningen har resultatet av analysen av nämndens väsentliga processer samt indikatorer lagts in i ILS-webben. Nämnden ska göra en bedömning av vilka risker som finns för att indikatorerna eller de väsentliga processerna inte kan uppfyllas. I bilagorna 3 och 4 redovisas de risker som behandlats i risk- och väsentlighetsanalysen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

Förvaltningen arbetar med att effektivisera administrationen och minska dess andel av de totala kostnaderna. Under 2009 övergick fakturahantering och kassa/bank samt systemförvaltning av AGRESSO till serviceförvaltningen. Verksamheterna ska se över rutiner för beställningar m.m. i syfte att minska kostnaderna för köpta tjänster bl. a. antalet beställningstillfällen, noggrannhet med att betala i tid samt se över behovet av förskottskassor. En övergång till betalkort ökar möjligheten att få ned antalet kostsamma manuella fakturor. Målet att minska hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna bedöms som svårt att uppnå då mätningen görs mot totala kostnader inklusive köp av verksamhet som bedrivs på entreprenad samt genom att utbyggnaden inom förskoleverksamheten blir fortsatt hög under året.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,5 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	3 st	öka	År
Hyreskostnadens andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	16 %	minska	År
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	10 %	minska	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:**Administrationens andel av de totala kostnaderna ska minska jämfört med år 2009**

Arbetet med att minska administrationskostnaderna fortsätter under året. Lokalkostnaderna för administrationen beräknas minska genom minskat KPI. Förvaltningen kommer att undersöka möjligheterna att fortsätta sälja tjänster till andra förvaltningar.

NÄMNDMÅL:**Styrningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi ska vara tydlig**

En tydlig styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi säkerställs genom hög delaktighet i framtagandet av verksamhetsplan och uppföljningsrapporter. Risk- och väsentlighetsanalys genomförs på alla enheter. Behovet av utbildningsinsatser avseende risk- och väsentlighetsanalys och intern kontroll ska undersökas i samband med planeringen av den interna utbildningen som ekonomiavdelningen genomför. Granskning av den interna kontrollen genomförs med stickprover av kontroller vid besök hos enheter och direkt i systemen. System för intern kontroll ska ses över under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Internkontroll ska genomföras och dokumenteras inom samtliga enheter.	2010-01-01	2010-12-31
Risk- och väsentlighetsanalys (ROV) ska genomföras av samtliga enheter.	2010-01-01	2010-12-31

Övriga frågor

Medarbetarfrågor

I Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning finns vid ingången av 2010 cirka 1 900 månadsanställda, av dessa är 150 vikariatsanställda. Under 2010 förväntas antalet anställda vårdbiträden och undersköterskor minska inom äldreomsorgen på grund av omstrukturering av äldreboenden. Indragningar av administrativa befattningar sker eftersom vissa tjänster inom avdelningen för samhällsplaneringen övergår till gemensam service, IT. Med anledning av den snabba utbyggnadstakten av förskolor kvarstår bristen på förskollärare. Fokusområden under år 2010 är kompetensutveckling, sjukfrånvaro- hälso- och rehabiliteringsprocess, omställning och uppföljning.